

Bereket druženja s učenim ljudima (Medina)

Hatib: dr. Salah ibn Muhammed el-Budejr

28. redžeb 1445. po Hidžri / 9. februar 2024.

Hvala Allahu, Onome Koji je ljepotom Svoje Objave uljepšao srca Svojih evlija i svjetlošću Svoga vjerozakona, šerijata, očistio duše Svojih odabranih robova. Hvalim Ga, slavljen neka je On, na Njegovim blagodatima i darovima i molim Ga da nam poveća iz Svog obilja. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema druga, svjedočenjem kojim tražimo povećanje Njegove milosti, dobrote i blagodati, i svjedočim da je naš vjerovjesnik i prvak Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, neka su na njega, na njegovu porodicu, ashabe i pravedne halife Allahova milost, spas i blagoslov.

O muslimani, bojte se Allaha u javnosti i tajnosti, i obožavajte Ga onako kako Mu dolikuje, ujutru i uvečer. "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani." (Ali Imran, 102)

O muslimani, najdragocjenija stvar, "najukusniji" plod i najvrednije sijelo i druženje jeste ono na kojem se spominje Allah i stječe znanje. To su najblagoslovljenija, najčišća, najljepša, najproduktivnija i najkorisnija sijela, koja su svjetlost tragaocu, pomoć potrebnom, utjeha očajnom, štit opreznom, bašta znanja čiji cvjetovi ne vehnu, dobro čiji su tragovi svakom oku vidljivi. Blago li se onome ko uživa u njegovim plodovima i obasjan je njegovim suncem.

Rečeno je da su učenjaci prvaci i da je druženje s njima dobitak u svakom smislu. Mejmun ibn Mehran rekao je: "Osjetio sam boljitak u srcu družeći se s učenjacima."

Koliko srca tuguju za kružocima učenjaka čija su djela bila inspiracija drugima! Otišli su, a njihova su mjesta ostala upražnjena. Kada je umro čuveni učenjak Muvefekuddin ibn Kudama, Ebu Isa Musa el-Makdisi, oplakujući ga, u stihovima je kazao:

Ti kružoci su prošli i nestali

bili su mjesta okupljanja,

kada bi se samo vratili!

O muslimani, kružoci znanja su zreli, rodni vrtovi i rosne bašče, i ko ih bude redovno posjećivao, postići će najveće stepene i najplemenitije vrline. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko bude išao nekim putem, tražeći znanje, Allah će mu olakšati put ka Džennetu."

Slijedenje puta znanja obuhvata posjećivanje kružoka znanja, učenje, izučavanje, čitanje, ponavljanje, razumijevanje, razmišljanje o naučenom i druženje s učenicima.

Kružoci znanja ispunjavaju oči i duše radošću, a u srcu povećavaju smirenost, skrušenost i sposobnost jasnog viđenja stvari. Abdullah ibn Amr, radijallahu anhuma, kazuje: "Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, koja je dobit od sijela na kojima se spominje Allah?' 'Dobit od takvih sijela jeste Džennet', odgovorio je Poslanik." (Ahmed)

Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: "Ko želi da nastani džennet na dunjaluku, neka posjećuje kružoke na kojima se spominje Allah." Također je rekao: "Kružoci i sijela na kojima se spominje Allah jesu kružoci meleka, a kružoci i sijela na kojima se vode beskorisni razgovori su kružoci šejtana, pa neka čovjek odabere za sebe onaj koji mu se više sviđa i koji mu više priliči, jer će biti sa 'svojima' na ovom i budućem svijetu."

Ata, Allah mu se smilovao, kazao je: "Kružoci na kojima se spominje Allah jesu oni na kojima se uči o halalu i haramu, kako ćeš, u skladu s propisima, kupovati i prodavati, kako ćeš klanjati i postiti, kako ćeš sklopiti bračni ugovor ili se razvesti od žene, kako ćeš obaviti hadž, i slično tome."

Jahja ibn Kesir rekao je: "To su kružoci na kojima se uče šerijatski propisi."

Ebu Hurejra i Ebu Seid, radijallahu anhuma, prenose da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neće se ljudi okupiti radi spominjanja Allaha a da

ih neće natkriliti meleki, obaviti milost, na njih se spustiti smiraj i Allah ih spomenuti kod onih koji su kod Njega." (Muslim)

Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, rekao je: "Jednom prilikom, Muavija, radijallahu anhu, zatekao je u džamiji grupu ljudi okupljenih u halku, pa ih je upitao: 'Šta vas je okupilo ovdje?', a oni su rekli: 'Okupili smo se da spominjemo Allaha i da Mu zahvalimo na tome što nas je uputio u islam i odlikovao nas njime.' 'Tako vam Allaha, niste se okupili ni zbog čega drugog?', upita ih on ponovo. 'Tako nam Allaha, nije nas okupilo ništa drugo nego to', rekoše oni. Na to Muavija reče: 'Nisam vas zakleo Allahom zbog toga što vam ne vjerujem, i možda nema niko ko je prenio manje Poslanikovih hadisa od mene, nego sam vam htio kazati da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, isto ovo pitanje postavio jednoj grupi ashaba koji su se okupili u halku, pa su mu oni odgovorili: 'Okupili smo se da spominjemo Allaha i da Mu zahvalimo na tome što nas je uputio u islam i odlikovao nas njime', a kada ih je on zakleo Allahom da je to jedini razlog zbog kojeg su se okupili, oni su odgovorili: 'Tako nam Allaha, nije nas okupilo ništa drugo nego to.' Na to im je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Nisam vas zakleo zato što vam ne vjerujem, nego mi je došao Džibril i obavijestio me da se Allah hvali Svojim melekima zbog vas.'" (Muslim)

Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah ima meleke koji obilaze puteve tražeći one koji Allahu zikr čine, pa kada pronađu skupinu koja spominje Uzvišenog Allaha, oni jedni druge pozovu, govoreći: 'Brzo dođite, evo onog za čim ste tragali!' Zatim ih natkrile ispunjavajući krilima prostor sve do ovozemaljskog neba, a potom ih njihov Gospodar upita, a On bolje od njih zna: 'Šta kažu Moji robovi?' 'Slave Te, veličaju, zahvaljuju Ti i priznaju Tvoje savršenstvo!', odgovore meleki. 'A jesu li Me vidjeli?', upita ih On, a oni odgovore: 'Ne! Tako nam Allaha, nisu Te vidjeli!' 'A kako bi tek bilo da su Me vidjeli!?', upita ih On ponovno, a meleki odgovore: 'Da su Te vidjeli, još više bi Ti ibadet činili, još više bi Te veličali i još više bi Te slavili!' 'A šta oni traže?', upita ih On, a oni odgovore: 'Mole Te za Džennet.' 'A jesu li ga vidjeli?', upita ih On. 'Nisu,

tako nam Allaha, Gospodaru naš, nisu ga vidjeli!', odgovore oni. 'A kako bi tek bilo da su ga vidjeli!', upita Allah, a meleki odgovore: 'Da su ga vidjeli, još bi se više za njega trudili, više bi za njim tragali i više za njim žudjeli!' 'A od čega traže zaštitu?', upita ih Allah, a oni odgovore: 'Od Vatre!' 'A jesu li je vidjeli?', upita ih Allah, a oni odgovore: 'Tako nam Allaha, nisu je vidjeli!' 'A kako bi tek bilo da su je vidjeli?', upita Allah, a meleki odgovore: 'Da su je vidjeli, još bi više od nje bježali i još bi više od nje strahovali!' Allah tada kaže: 'Ja vas uzimam za svjedoke da sam im već oprostio.' Tada jedan od meleka kaže: 'Među njima ima neki čovjek koji nije jedan od njih, već je među njih došao zbog neke potrebe', a Allah odgovori: 'Oni su takav skup na kojem neće biti nesretan onaj ko se nalazi među njima.'" (Muslim)

Kurtubi je rekao: "Ovim je onima koji Allaha spominju, zikr Mu čine, ukazana posebna počast i povećana je njihova deredža kod Allaha. Zar ne vidiš da je Allah, zbog njih, ukazao počast čak i onome ko im se pridružio, a nije im pripadao, iako se oni nisu zagovarali za njega niti su išta tražili za njega! Ovo je posebno stanje i poseban stepen, da nas Allah učini od njih."

O vrijednosti i blagoslovu sijela na kojima se spominje Allah govori i sljedeći hadis: Enes ibn Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neće se ljudi okupiti na jednom mjestu i spominjati Allaha, želeći postići nagradu gledanja u Njegovo lice na Sudnjem danu, i ništa drugo, a da ih neće pozvati glasnik s nebesa: 'Ustanite, oprošteni su vam grijesi i vaša loša djela zamijenjena su dobrima.'" (Ahmed i Bezzar)

Allahu ekber! Ima li veće počasti, vrijednosti, dobročinstva i blagodarnosti od ove: "Ustanite, oprošteni su vam grijesi i vaša loša djela zamijenjena su dobrima"!

Enes ibn Malik, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Da sjedim s onima koji Allaha spominju poslije sabahskog namaza, pa dok sunce ne obasja, draže mi je nego da iz ropstva oslobodim četvericu Ismailovih potomaka. A i da sjedim s onima koji spominju Allaha poslije ikindijskog namaza do zalaska sunca, draže mi je nego da oslobodim četiri roba." (Ebu Davud)

Uzvišeni Allah kaže: "Budi čvrsto uz one koji se Gospodaru svome mole ujutro i navečer u želji da naklonost Njegovu zasluže." (El-Kehf, 28) U tumačenju ovog ajeta, Ibn Kesir je rekao: "Sjedi s onima koji spominju Allaha, svjedočeći Mu jednoću, koji Mu zahvaljuju, slaveći Ga, veličajući i moleći Ga ujutru i navečer, bilo da su siromašni ili bogati, jaki ili slabi."

Blago se onome ko bude hrlio sijelima na kojima se spominje Allah i stječe korisno znanje, i ko se bude družio s dobrim, učenim i mudrim ljudima. Muaz, radijallahu anhu, kaže: "Stječite korisno znanje, jer stjecanje znanja je dobro djelo, traženje znanja je ibadet, ponavljanje naučenog je slavljenje Allaha, traganje za znanjem je borba na Allahovom putu, dijeljenje znanja je pobožno djelo i podučavanje neukog je sadaka."

Allahu moj, uzvisi nas, Svojom dobrotom, do najviših deredža, i proživi nas u skupini onih koji su Te spominjali, i uputi nas da slijedimo naše dobre prethodnike, čistih nijeta.

O muslimani, bojte se Allaha, budite svjesni da vas On vidi i nadzire, pokoravajte Mu se, a nemojte Mu biti nepokorni. "O vjernici, bojte se Allaha, i budite sa onima koji su iskreni." (Et-Tevba, 119)

O muslimani, izbjegavajte sijela nemara, poniženja i sramote, i klonite se mjesta grijeha, nemorala i nepokornosti Allahu. Niko s tih mjesta nije otišao osim s narušenom reputacijom, lošom srećom, pognutom glavom, "zaodjeven" poniženjem na ovom i izložen kazni na onom svijetu. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nikada se ljudi neće okupiti na sijelu, na kojem neće spominjati Allaha, a da im se to neće upisati kao da su sjedili oko lešine magarca, i da im to neće biti propast." (Ebu Davud, vjerodostojnim lancem prenosilaca)

Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nikada se ljudi neće okupiti na sijelu na kojem neće spominjati Allaha, niti

donositi salavate na svoga Vjerovjesnika, a da im ono neće propasti. Ako hoće, kaznit će ih, a ako hoće, oprostit će im." (Tirmizi, koji kaže da je hadis dobar.)

Allahu moj, probudi nas iz sna nemara i drijemeža, i učini nas od onih koji slušaju Tvoj govor i slijede ono najbolje u njemu.

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

